

Brief van

Herman Asselberghs,

als antwoord op de tekst

Kannibalisme en verscheidenheid

in het vorige nummer.

Beste Stef, Beste Geert,

Wat is dat toch met die tekst van jullie in de vorige Etcetera? Het begint al bij Montaigne die jullie exclusief laten opdraven als de pleitbezorger van de levenservaring, als de voortrekker van het luisterende spreken, hij die 'niet afgaat op wat men zegt'. Het mocht me nochtans niks verbazen indien deze zestiende-eeuwse scepticus zich nooit echt zò ver van zijn geliefde Bordeaux heeft verwijderd en bijgevolg zijn bespiegelingen over de kannibalen aan de overkant van de oceaan wel degelijk formuleerde op grond 'van horen zeggen'. Maar soit, in de openingszinnen van zijn uitvoerig essay *De l'expérience* uit hij alleszins zijn gemeente reserves tegenover de directe ervaring die jullie zo ongeremd de hemel inprijzen. Ik citeer: 'Il n'est desir plus naturel que le desir de connaissance. Nous essayons tous les moyens qui nous y peuvent mener. Quand la raison nous faut, nous y employons l'expérience qui est un moyen plus foible et moins digne; mais la verité est chose si grande, que nous ne devons desdaigner aucune entreprise qui nous y conduise.' De ondervinding dus als slechts één van de vele manieren om de waarheid, of de werkelijkheid, te achterhalen.

Dat klinkt heel wat genuanceerder dan het louter populistische pragmatisme dat de Antwerpse schepen van Cultuur voorstaat. Nu zou ik jullie nooit die bij uitstek partij-politieke kwaliteiten aansmeren, maar ik moet toegeven dat ik een en ander in 'Over kannibalisme en verscheidenheid' ook naar nestbescherming vind neigen. Want ook al pleiten jullie vurig voor een handelen en spreken dat los(ser) staat van de pure theaterconventies, toch maakt de ongemedieerde beleving (zo eigen aan het theater-ritueel) de spil uit van jullie discours. Hoe kan ik anders die romantische retour naar de straat verstaan dan als een onverholen reality-kick, dan als een revelerende verschijning voor de zintuigen, dan als een orgie van (ongevaarlijke) promiscuïteit? Tenslotte nemen jullie zelf de onmiddellijke geneugten van de seksuele roes in de mond: 'onthouding en onthechting zijn geen goede leermeesters' in het plezier en in de erotiek van het theater/de straat.

Met verwisselbaarheid is natuurlijk niks mis, maar je moet er in deze tijden toch voorzichtig mee zijn. Een betoog voor hybriditeit is één (broodnodige) zaak, het nivelleren van wezenlijke verschillen een andere. Hoe graag jullie ook de dingen zien samenvallen, hoe probleemloos jullie jezelf ook één gaan voelen met de dynamiek van de grootstad, hoe vlot jullie ook de kruisbestuiving tussen straat en podium gerealiseerd zien, toch vind ik het door elkaar haspelen van hip hoppers en theatermakers, van sociale werkers, podiumkunstenaars en migranten, van kra-